

Kaivon vuosihuolto

Kaivon vuosihuoltoon kuuluu toimenpiteitä kaikkina vuodenaikoina. Vuosihuolto tarkoittaa käytännössä kaivon kunnan seuranta ja kaivon ympäristössä tapahtuvien muutosten vaikutusten arviointia kaivon vedenlaatuun. Säännöllinen veden riittävyden tarkkailu kaivossa ja vesinäytteiden otto vähintään kolmen vuoden välein ovat oleellisia toimenpiteitä. Laajimmillaan vuosihuolto voi sisältää kaivon kuntokartoituksen (ks. Kaivon paikka -opas, liite 3).

Huoltotoimenpiteet kirjataan ylös kaivon huoltokirjaan, jonka avulla voidaan arvioida, koska kaivo kaipaa huoltotoimenpiteiden lisäksi kunnostamista. Vuosihuollon voi tehdä hyvin itse tai tilata kunnostuksia tekevältä yritykseltä. Tällöin myös mahdolliset toimenpideraportit liitetään huoltokirjaan.

Huoltokirjaan kannattaa kirjata kaikki mahdolliset kaivon vedenlaatuun vaikuttavat seikat mukaan lukien omalla tai naapurin kiinteistöllä tehtävien maa- ja rakennustöiden (tiet, ojitukset, kaapelit, rakennukset, kaivot ja jätevesijärjestelmät) ajankohdat. Näiden töiden vaikutus saattaa näkyä pohjaveden muutoksena vasta vuosien kuluttua.

Kaivon ympäristön tarkastus

Kaivon ympäristöä ja kaivon rakenteita tarkkaillaan säännöllisesti ja korjataan puutteet tarvittaessa.

Kevät

- Siirretään talvella mahdollisesti kaivon lähelle kasatut lumet sulamaan paikkaan, jossa sulamisvedet eivät valu kaivolle päin.
- Tarkastetaan, että kaivoa ympäröivä maaperä viettää riittävästi kaivolta poispäin ja ettei maaperässä ole painaumuksia. Tulvivat pintavedet eivät saa ulottua kaivolle asti.
- Tarkastetaan, ettei lumenaurauksessa ole vahingoitettu kaivon rakenteita ja ettei kaivon yläosan routasuojaus ole irronnut kaivon seinämästä talven aikana.
- Raivataan mahdolliset oksat, kaatuneet puut yms. pois kaivon läheltä ja poistetaan lehdet, risut ja roskat kaivon kannelta.
- Puhdistetaan tuuletusputki varovasti esimerkiksi pölyimurin avulla ja säädetään tuuletus (ilma-aukko) sopivaksi kesän ajaksi..

Kesä

- Kaadetaan kaivon läheltä kaivon rakenteille mahdollisesti haitalliset puut ja niiden juuret pois. Muussa tapauksessa juuret voivat liikuttaa kaivonrenkaita ja altistaa kaivon muun muassa orgaanisen aineksen ja pieneläinten tunkeutumiselle kaivon.
- Leikataan pensasistutukset niin, etteivät ne valloita kaivon ympäristöä. Kaivon lähellä mahdollisesti olevien istutusten lannoitusta on vältettävä.
- Suojataan tarvittaessa kaivo kotieläimiltä.

Syksy

- Haravoidaan lehdet pois kaivon läheltä.
- Puhdistetaan kaivon lähellä olevat ojat, jotta sade ja valumavedet ohjautuvat kaivon ohi.
- Suojataan kaivo mahdollisia tulvia vastaan.
- Säädetään kaivon tuuletus (ilma-aukko) sopivaksi talven ajaksi. Tuuletus ei saa olla liian voimakas, jottei vesijohto tai vedenpinta kaivossa jäädy.
- Merkitään kaivonpaikka aurasviitalla, jos se on lähellä tietä tai lumien kasauspaikkaa.

Talvi

Huolehditaan siitä, että:

- tuuletusputki jää lumipeitteen yläpuolelle.
- lumitöillä ei vahingoiteta kaivoa.
- lumia ei aurata pois vesijohdon päältä.
- vesijohto ei pääse jäätymään.